

Jaarverslag 2011

Inhoudsopgave

	pagina
Bestuursverslag	
1 Algemeen	3
2 Activiteiten in 2012	3
2.1 Speerpunt arbeidsmarkt	3
2.2 Speerpunt strategisch gezondheidsmanagement	4
2.3 Speerpunt employability	4
3 Bestuurssamenstelling	5
4 Ondersteuning bestuur	5
5 Middelen	5
6 Verantwoordingscyclus	5
7 Exploitatie	6
8 Risico's	6
9 Toekomst	6

Bestuursverslag

1. Algemeen

De stichting Onderwijsarbeidsmarktfonds MBO (SOM) is opgericht op 24 maart 2005. De activiteiten van de stichting, statutair gevestigd te Utrecht, bestaan voornamelijk uit het:

- initiëren en monitoren van projecten ter invulling van het arbeidsmarktbeleid in de mbo sector
- geven van financiële impulsen aan de instellingen binnen de mbo sector
- distribueren en uitzetten van verworven kennis over de sector binnen de sectorsamenstelling bestuur en directie,

De middelen van de stichting worden op basis van een afspraak tussen sociale partners geheven bij de MBO-instellingen. De heffing is naar rato van het door het Ministerie aan de instellingen toegekende lumpsum bedrag.

De SOM heeft een paritair bestuur bestaande uit drie vertegenwoordigers van werknemers en drie vertegenwoordigers van werkgevers uit de mbo-sector. De SOM is gerelateerd aan de cao-tafel voor de mbo-sector. Onder de 'mbo-sector' wordt verstaan alle mbo-instellingen, te weten alle regionale opleidingscentra (roc's), agrarische opleidingscentra (aoc's) en vakscholen.

Het bestuur geeft invulling aan de doelstellingen van de stichting door activiteiten te verrichten op een drietal speerpunten, te weten; arbeidsmarkt, strategisch gezondheidsmanagement en employability. Vijfmaal per jaar komt het bestuur bijeen. De dagelijkse uitvoering wordt verzorgd door het bureau SOM, dat ondergebracht is bij het CAOP, te Den Haag.

2. Activiteiten in 2011

Onderstaand worden per speerpunt de activiteiten in 2011 toegelicht.

2.1 Speerpunt Arbeidsmarkt

Het speerpunt arbeidsmarkt richt zich zowel op activiteiten die bijdragen aan de ontwikkeling van sectoraal arbeidsmarktbeleid als op arbeidsmarktcommunicatie.

Workshop wervend schrijven

In 2011 heeft SOM een viertal workshops wervend schrijven aangeboden, in samenwerking met A+O fonds Gemeenten en Academic Transfer. In een eendaagse workshop zijn praktische tips aangereikt aan medewerkers van mbo-instellingen hoe een goed wervende advertentietekst te schrijven voor het binnenhalen en boeien van nieuwe medewerkers. De workshops zijn uitgevoerd door bureau BALU Personeelscommunicatie.

KISS on Tour

In 2011 heeft het bureau Divers Advies in opdracht van de SOM het rapport *Anders Kijken in 2011* opgeleverd. Het betreft een praktische wegwijzer en richt zich op twee thema's: de vergrijzingproblematiek en etnisch-culturele diversiteit. Indien opgenomen in het strategisch personeelsbeleid, bieden de aangedragen inzichten en werkwijzen met betrekking tot genoemde thema's kansen voor diversiteit in een organisatie. Uit is gegaan van een vijftal belangrijke invalshoeken bij een strategisch te voeren HR beleid:

- Arbeidsmarkt en strategische personeelsplanning;
- Bewustwording ten aanzien van de voordelen van diversiteit;
- Werven & Selecteren;
- Binden & Boeien;
- Professionaliseringstrajecten voor personeel op het gebied van etnisch-culturele diversiteit.

Binnen dit project is samengewerkt met het ROC Midden Nederland, ROC van Twente, ROC A12, ROC Nijmegen en ROC Noorderpoort.

De rapportage is verstuurd aan alle mbo instellingen.

Uitwisselingen personeel en kennis MBO

In 2009 heeft de SOM, samen met A&O Metalektro, financiële steun toegezegd voor 2009-2010 voor het project Personeel- en Kennisuitwisseling in het MBO. Binnen dit project zoeken vijf ROC's het regionale bedrijfsleven op voor blijvende samenwerking. Concreet ontwikkelt en professionaliseert het project twee concepten waarmee mbo-opleidingen enerzijds vakdeskundigen uit het regionaal bedrijfsleven zowel flexibel als structureel in kunnen zetten voor uitvoerende onderwijstaken, en anderzijds docenten zowel flexibel als structureel kunnen uitlenen aan het bedrijfsleven voor het expliciet maken van impliciete kennis. De eindrapportage is in mei 2011 opgeleverd.

Vacaturesite Werken in het mbo

Werken in het mbo betreft dé vacaturesite voor het mbo, gekoppeld aan werken bij de overheid. SOM stelt mbo-instellingen in de gelegenheid om kosteloos gebruik te maken van deze vacaturesite. Op dit moment maken 44 instellingen gebruik van deze mogelijkheid. In 2011 zijn 760 vacatures geplaatst.

2.2 Speerpunt Strategisch Gezondheidsmanagement

Eind 2010 heeft het bestuur besloten om een bipartiete begeleidingscommissie strategisch gezondheidsmanagement in te stellen. Doel van deze commissie is verdere invulling te geven aan het gezondheidsbeleid en hieromtrent advies uit te brengen aan het bestuur. In 2011 is de commissie tweemaal bijeen gekomen.

Verzuimcijfers

De SOM heeft de totstandkoming van sectorale verzuimrapportages in het mbo ondersteund. Hiertoe is opnieuw een contract afgesloten met bureau Merces voor de verzameling van verzuimgegevens. De analyse van deze gegevens wordt sinds 2010 verzorgd door de MBO Raad. De verzuimrapportages worden ondermeer beschikbaar gesteld op de website van SOM.

Arbocatalogus en RI&E manager

In 2011 is er door SOM gewerkt aan de verdere ontwikkeling van de arbocatalogus voor de sector. De arbocatalogus wordt digitaal ontsloten via www.arbocatalogusmbo.nl. In april hebben twee bijeenkomsten plaatsgehad voor belangstellenden uit de sector.

De RI&E manager is een instrument dat op instellingsniveau mogelijke risico's inventariseert en evalueert en is daarmee gericht op het voorkomen van incidenten. Op basis van dit inzicht kunnen de instellingen hun gezondheidsbeleid opstellen of verder aanscherpen en daarmee het verzuimpercentage in de sector omlaag brengen. Tevens fungeert de RI&E manager als kapstok voor de arbocatalogus en daarmee heeft het instrument een sectorale waarde. Sinds 2006 is de RI&E manager kosteloos beschikbaar voor de mbo-sector. Geconstateerd is dat de RI&E-manager dient te worden geactualiseerd. Dit zal in 2012, op advies van de begeleidingscommissie verder worden vormgegeven.

Incidentenmonitor

In de Incidentenmonitor kunnen de instellingen op instellingsniveau de opgetreden incidenten bijhouden voor het maken van instellingsveiligheidsbeleid. Het instrument heeft sectorale waarde, omdat het bijdraagt aan de afname van het sectorverzuim door een toename van (het gevoel van) veiligheid op de instelling. Het instrument wordt kosteloos aangeboden aan de sector.

2.3 Speerpunt Employability

Met employability doelt de SOM op de wederzijdse aantrekkelijkheid van werkgever en werknemer en op de activiteiten gericht op ontwikkeling en professionalisering van de werkgever en werknemer.

Ambrosia Loopbaan Lab

Het centrale thema van dit project is de ontwikkeling van loopbaandenken bij zowel werkgever als werknemer. Niet leeftijd, maar loopbaan is een vruchtbare invalshoek bij het beantwoorden van de vraag hoe instellingen er voor kunnen zorgen dat hun medewerkers gezond, vitaal en competent de eindstreep halen. Ambrosia Loopbaan Lab richt zich hierbij op de werknemers in de leeftijdscategorie 40+. De pilot kent de volgende doelstelling: het ontwikkelen, uitvoeren, evalueren en voor transfer naar de sector geschikt maken van een vruchtbaar en werkbaar loopbaaninstrument voor medewerkers OP en OBP in de bezinningsfase van hun loopbaan. Het project is uitgevoerd met drie ROC's (Westerschelde, Helicon, Leiden). Het project is in het voorjaar van 2011 afgesloten en heeft opgeleverd:

- een beproefd programma specifiek gericht op en ontwikkeld voor onderwijsprofessionals in het MBO.
- kennis en ervaring met betrekking tot de inbedding van dit programma in de HRC context, specifiek voor het MBO.

3. Bestuurssamenstelling

De SOM heeft een paritair bestuur bestaande uit drie vertegenwoordigers van werknemers en drie vertegenwoordigers van werkgevers uit de mbo-sector. In het bestuursjaar 2011 heeft een mutatie plaatsgevonden: -Dhr. W.J. Berg heeft het bestuur verlaten en is opgevolgd door mw. J.C. Krijt.

De bestuurssamenstelling was per 31 december 2011 als volgt:

- De heer O.B. van Nugteren, Voorzitter
ROC Eindhoven
- De heer B.C.P.M. Hoogenboom, vice-voorzitter
Algemene Onderwijsbond
- De heer W.J.F. Muis, penningmeester
CMHF
- De heer L.A.I.M. Bochem, lid
MBO Raad
- Mevrouw J.C. Krijt, lid
CNV Onderwijs
- De heer G.W. van der Brugge, lid
ROC Westerschelde

Het ambtelijk secretariaat wordt gevoerd door dhr. M.S.P. Langejans.

4. Ondersteuning bestuur

Het bestuur wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris van het CAOP. Deze ambtelijk secretaris verzorgt naast de bestuursondersteuning ook voor beheer van de projecten van de SOM. Indien noodzakelijk wordt er beleids- of projectondersteuning ingehuurd bij het CAOP. Het financieel beheer van de stichting wordt gevoerd door de afdeling F&C van het CAOP.

5. Middelen

Sinds 1 januari 2007 worden de arbeidsmarktgeden van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) rechtstreeks overgemaakt naar de mbo-instellingen en aan de lumpsum toegevoegd. Deze financieringswijze is sinds 2007 vastgelegd in de geldende cao. Het bedrag aan sectorale arbeidsmarktmiddelen dat voor de SOM beschikbaar is bedraagt op jaarbasis ongeveer 600.000 euro. In de algemene ledenvergadering van de MBO Raad op 25 november 2008 hebben de mbo-instellingen besloten de arbeidsmarktmiddelen van de instellingen voor 2009 tot en met 2013 over te maken aan de Stichting Onderwijsarbeidsmarktfonds MBO. Op deze manier kan op sectorniveau arbeidsmarktbeleid ontwikkeld en gefaciliteerd blijven worden. Daarmee is het bestaansrecht van de SOM vastgelegd voor een periode van vijf jaar en het fonds in de mogelijkheid gesteld om lange termijnplannen te maken.

6. Verantwoordingscyclus

Met het jaarverslag en de jaarrekening legt de stichting verantwoording af over de besteding van de middelen. De wijze waarop de stichting in het boekjaar 2011 uitvoering heeft gegeven aan de statutaire doelstellingen is te zien bij de toelichting op de directe projectkosten. Hier zijn de kosten van de projecten welke in het boekjaar zijn uitgevoerd per speerpunt opgenomen.

7. Exploitatie

De totale kosten, inclusief aangegane verplichtingen, van de projecten bedroegen in 2011 k€ 309. De bedrijfskosten bedroegen k€ 112.

De uitgaven worden ruimschoots gedekt door de bijdrage van de MBO-instellingen (k€ 597) en de renteopbrengsten (k€ 5).

Het gerealiseerde exploitatiesaldo is k€ 351 hoger dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de projectkosten lager zijn uitgevallen dan begroot (k€ 332). De belangrijkste oorzaak hiervoor is dat bij de vormgeving van de plannen er vertraging is opgelopen. Dit betreft in het bijzonder activiteiten op de terreinen arbeidsmarkt en de nog in te vullen middelen.

De kosten van het bureau SOM, de inzet vanuit het CAOP, heeft plaatsgehad binnen de afgesproken kaders.

8. Risico's

Met betrekking tot prijsrisico's, kredietrisico's, marktrisico's en liquiditeitsrisico's kan worden opgemerkt dat deze niet aan de orde zijn. Inherent aan de hoogte van de algemene reserve en het uitgavenpatroon van de afgelopen jaren is dat de continuïteitsveronderstelling zich niet beperkt tot een bepaalde periode.

De mogelijke risico's van de SOM zijn in kaart gebracht. Er is voldoende financiering beschikbaar om de komende jaren de statutaire doelstellingen uit te voeren. Eind november 2008 is op de algemene ledenvergadering van de MBO Raad besloten dat de Stichting Onderwijsarbeidsmarktfonds MBO van 2009 tot en met 2013 wordt gecontinueerd. Hiermee hebben de leden zich gecommitteerd aan het betalen van een jaarlijkse contributie aan het arbeidsmarktfonds gedurende 2009 tot en met 2013. Dit betekent dat er in 2013 een nieuw besluit dient te worden genomen door betrokkenen voor continuering van de stichting.

9. Toekomst

Het bestuur heeft de ambitie om in de voorliggende periode de SOM nadrukkelijker te positioneren als het arbeidsmarktfonds van en voor de mbo sector. Om deze ambitie te verwezenlijken wordt ingezet op een omvangrijke programmering, toegesneden op vraagstukken en ontwikkelingen waar de sector zich voor gesteld ziet. Hierbij onderkent het bestuur twee belangrijke functies van de stichting:

1. Een *kennisfunctie* door middel van het doen van onderzoek en het samenbrengen en verspreiden van sectorale gegevens;
2. Een *aanjaagfunctie* door middel van het uitvoeren van arbeidsmarktprojecten in de sector.

In de begroting 2012 zijn de projectkosten begroot op k€ 805. De bedrijfskosten zijn geschat op k€ 113. Deze kosten worden gefinancierd door de bijdrage MBO-instelling (k€ 609) en de rentebaten (k€ 5). Het begrote verlies komt ten laste van de algemene reserve (k€ 304).

Om deze ambitie te verwezenlijken is onder andere de ondersteuning vanuit het bureau SOM uitgebreid. De eerder genoemde speerpunten blijven gehandhaafd.

Voor de verdere ontwikkeling van het strategisch gezondheidsmanagement, het versterken van de functie die de SOM op dit terrein vervult voor de sector, heeft het bestuur in maart 2012 besloten tot het opzetten van een helpdesk arbo, middels een arbo ambassadeur. De helpdesk dient medio 2012 operationeel te zijn.

De reserves van de stichting bedragen per 31-12-2012 naar verwachting k€ 547. Het is de bedoeling de reserve eind 2013 terug te brengen tot k€ 200.

Den Haag, 28 juni 2012